

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 12 0 U 005213 17 Uvp
Banja Luka, 16.01.2019. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sačinjenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće Zdravke Čučak kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Ministarstva...(u daljem tekstu: tužilac), protiv rješenja broj ... od 15.05.2015. godine, tužene Uprave ..., u predmetu uspostave katastra nepokretnosti, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Bijeljini broj 12 0 U 005213 15 U od 10.03.2016. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 16.01.2019. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

Pobijanom presudom odbijena je tužba protiv osporenog akta bliže označenog u uvodu ove presude kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv zaključka Područne jedinice L. broj ... od 31.07.2014. godine. Tim prvostepenim zaključkom odbačen je zahtjev tužioca za uspostavu katastra nepokretnosti za poreskog obveznika Akcionarsko društvo za ugostiteljstvo i turizam M. L. na nepokretnostima upisanim u p.l. broj 481 k.o. L.g.

Odbijanje tužbe sud je obrazložio razlozima suda da se rješenje predmetne upravne stvari pravilno zasniva na odredbama člana 71. i 79. Zakona o premjeru i katastru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 6/12 - u daljem tekstu: Zakon o premjeru i katastru), iz kojih proizlazi da se uspostava katastra nepokretnosti vrši po službenoj dužnosti za cijelu katastarsku opštinu, ili izuzetno za dio katastarske opštine, a najmanje jednu parcelu po zahtjevu pravnog ili fizičkog lica za čije nepokretnosti se vrši izlaganje, s tim da formalnu odluku u slučaju ovog pojedinačnog izlaganja donosi tužena, a sam postupak sprovodi Komisija za izlaganje na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanja prava na nepokretnostima. Zaključeno je da u konkretnom slučaju tužilac nema nikakva prava na predmetnim nepokretnostima, te da stoga ne može imati svojstvo stranke u postupku uspostave katastra, kako aktivne, tako ni svojstvo indirektno stranke, s obzirom na to da se u ovom postupku nikako ne zadire u njegova prava i pravne interese koji u ovom slučaju i ne postoje.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje pobijane presude (u daljem tekstu: zahtjev) tužilac pobija njenu zakonitost zbog pogrešne primjene materijalnog prava. U zahtjevu ističe da nižestepeni sud nije pravilno cijenio njegov navod, kod kojeg ostaje, da je u ovoj upravnoj stvari „lex specialis“ Zakon o poreskom postupku Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 102/11, 108/11, 67/13, 31/14 i 44/16) iz čije odredbe člana 53., u vezi sa odredbama člana 38., 39. stav 2. i 40. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 13/02, 87/07 i 50/10 - u

daljem tekstu: ZOUP) proizlazi njegov pravni interes da podnese zahtjev da se u korist poreskog obveznika Akcionarskog društva za ugostiteljstvo i turizam M .L. uspostavi katastar nepokretnosti, a sve u cilju obezbjeđenja i naplate poreskih obaveza, odnosno provođenja izvršnog postupka kod nadležnog suda; da je naplata tih potraživanja u javnom interesu, jer se radi o uplati prihoda u Budžet RS, zbog čega je i zatražio uspostavu katastra nepokretnosti na nepokretnostima ovog poreskog obveznika upisanim u p.l. broj 481 k.o. L.g., što sve ukazuje da je njegov zahtjev nezakonito odbačen. Navodi da je nižestepeni sud previdio okolnost da pojedine područne jedinice tužene, u istoj upravnoj stvari donose drugačije odluke kojim se o zahtjevu odlučuje pozitivno, pa zbog navedenog predlaže da sud zahtjev uvaži, pobijanu presuda preinači na način da tužbu uvaži i osporeni akt poništi, te da naloži nadležnom organu da donese odgovarajuću odluku.

Tužena nije dostavila odgovor na zahtjev.

Akcionarsko društvo za ugostiteljstvo i turizam M. L., zainteresovano lice u upravnom sporu, nije dostavilo odgovor na zahtjev.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Odredbom člana 71. stav 2. Zakona o premjeru i katastru propisano je da se katastar nepokretnosti osniva za cijelu katastarsku opštinu, dok je stavom 3. (koji je bio na snazi u vrijeme odlučivanja tužene i suda) bilo propisano da se izuzetno od stava 2. katastar nepokretnosti može osnovati za dio katastarske opštine, a najmanje za jednu parcelu na osnovu odluke Uprave, stav 5. iste odredbe propisuje da se katastar nepokretnosti osniva u postupku izlaganja na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanja prava na nepokretnostima, koji postupak shodno stavu 6. sprovodi Komisija za izlaganje na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanja prava na nepokretnostima, dok je odredbom člana 79. stav 1. istog zakona propisano da Komisija svakom pravnom ili fizičkom licu za koje su prikupljeni podaci i adrese za čije se nepokretnosti vrši izlaganje, najkasnije osam dana prije izlaganja podataka, upućuje poziv da u označeno vrijeme dođe u radnu prostoriju komisije i da donese sve isprave koje služe kao dokaz o pravima na nepokretnostima, a stavom 2. istog člana je propisano da se uz poziv prilaže popisni list ili kopija posjedovnog lista, iz čega proizilazi da se izlaganje vrši na nepokretnostima svakog fizičkog ili pravnog lica za koje su prikupljeni podaci da raspolazu pravima na nepokretnostima.

Shodno sadržaju navedenih odredbi, pravilno je od strane suda podržan zaključak organa da tužilac u konkretnom postupku izlaganja na javni uvid podataka o nepokretnostima i uspostavljanja katastra nepokretnosti nema svojstvo stranke. Ovo s obzirom da aktivnu legitimaciju za podnošenje zahtjeva za pojedinačno izlaganje na javni uvid podataka o nepokretnostima i uspostavu katastra nepokretnosti (koje više ne postoji, jer je član 71. stav 3. Zakona o premjeru i katastru brisan članom 12. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o premjeru i katastru objavljenim u „Službenom glasniku Republike Srpske“ broj 62/18), ima samo ono lice koje ima upisano odgovarajuće imovinsko pravo u posjedovnom listu, a to je u ovom slučaju Akcionarsko društvo za ugostiteljstvo i turizam M. L.. Iz tog razloga je neosnovano pozivanje tužioca na odredbu člana 53. Zakona o poreskom postupku Republike Srpske, koja daje samo ograničeno pravo tužiocu na aktivnosti pokretanja postupka uspostave zakonske hipoteke u slučaju da poreski obveznik ne plati poresku obavezu i ta ovlaštenja ne

mogu se proširivati na druge aktivnosti, posebno ne na postupak uspostave katastra nepokretnosti koji je regulisan odredbama Zakona o premjeru i katastru.

Takođe pravilno zaključuje sud da tužilac u ovom postupku nema ni svojstvo uzgredne stranke, jer se u postupku uspostave katastra nepokretnosti ne dira ni u kakvo pravo niti pravni interes tužioca, što konačno znači da tek kada se izvrši uspostava prava na ovim nepokretnostima u korist zainteresovanog lica, po sadašnjem zakonskom rješenju isključivo po službenoj dužnosti od strane nadležne Komisije, tužilac će biti u mogućnosti da izvrši zabilježbu hipoteke i pokrene postupak prinudnog izvršenja prodajom tih nepokretnosti.

Tužilac pogrešno smatra da se svojstvo stranke može steći samo pozivom na odredbe člana 38., 39. stav 2. i 40. ZOUP, jer to ovlašćenje stranke mora da proističe iz nekog materijalnog zakona, u ovom slučaju to je Zakon o premjeru i katastru, a iz njegovih naprijed citiranih odredbi je nesporno da tužiocu nije dato svojstvo aktivne, a ni svojstvo uzgredne (zainteresovane) stranke.

Zakon o poreskom postupku, na koji se tužilac poziva jeste „lex specialis“ u odnosu na druge zakone, ali samo vezano za poreski postupak, a ne i za druga pitanja koja su predmet rješavanja drugih zakona, pa tako ni u predmetnom upravnom postupku u kojem to svojstvo ima Zakon o premjeru i katastru.

Pozivanje tužioca na drugačije postupanje drugih područnih jedinica nije od uticaja na rješenje ove upravne stvari, jer sud u upravnom sporu vrši ocjenu zakonitosti konkretnog upravnog akta koji se pobija tužbom.

Kod takvog stanja stvari, ovaj sud nalazi da pobijanom presudom nije ostvaren nijedan razlog njene nezakonitosti iz odredbe člana 35. stav 2. ZUS, pa se na osnovu odredbe člana 40. stav 1. istog zakona, zahtjev tužioca odbija kao neosnovan.

Zapisničar
Zdravka Čučak

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarne
Amila Podrašćić